

บทเรียนสำเร็จรูป

เรื่อง วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศ
ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เล่มที่ 1

ความหมาย และประเภทของวัฒนธรรม

โดย นายศักดิ์ดา เมืองสุวรรณ

โรงเรียน แม่อนวิทยาลัย อำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 34

คำนำ

บทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วัฒนธรรมไทยและ วัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยส่งเสริมให้นักเรียน ได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง โดยได้กำหนดเนื้อหาไว้ภายใน กรอบ ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย และสามารถเรียนรู้ได้ ตามลำดับขั้นตอนตามศักยภาพ

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ความหมายและประเภทของวัฒนธรรม เล่มนี้ เป็นเล่มที่ 1 ในบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โครงสร้างการนำเสนอประกอบด้วย คำแนะนำในการใช้ บทเรียนสำเร็จรูป จุดประสงค์ของบทเรียนแบบทดสอบก่อนเรียน ศึกษาเนื้อหาตามกรอบ การเรียนรู้ โดยทำกรอบเนื้อหา จะมีคำถามชวนคิดวิเคราะห์ และ เมื่อจบบทเรียน นักเรียนสามารถ ประเมินผล การเรียนรู้จากการทำแบบทดสอบ หลังเรียน พร้อมกับ ตรวจสอบคำตอบและหาพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้ทันที

บทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ ฝึกความรับผิดชอบ และมีความซื่อสัตย์ ซึ่งผู้จัดทำได้สืบค้น รวบรวมข้อมูลและจัดทำ บทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเอง

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียน ครูผู้สอนและผู้สนใจทั่วไปในการศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เห็นคุณค่าและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของ ตนเองได้

ศักดิ์ดา เมืองสุวรรณ

ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
คำแนะนำในการใช้บทเรียนสำเร็จรูป	2
จุดประสงค์ของบทเรียน	3
แบบทดสอบก่อนเรียน	4
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	6
กรอบที่ 1 มนุษย์แตกต่างจากสัตว์	7
กรอบที่ 2 วัฒนธรรมพื้นฐาน	8
กรอบที่ 3 ความหมายของวัฒนธรรม	9
กรอบที่ 4 นิยามของวัฒนธรรม	10
กรอบที่ 5 สรุปลความหมายของวัฒนธรรม	11
กรอบที่ 6 ประเภทของวัฒนธรรม	12
กรอบที่ 7 สาขาของวัฒนธรรม	14
แบบทดสอบหลังเรียน	19
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	21
บรรณานุกรม	23

“จุมเลียบซัว ” หรือภาษาไทยกล่าวว่า “สวัสดีครับ ”
 ผมและเพื่อน มาจากประเทศกัมพูชา ครับ .. วันนี้พวกเรา
 จะพาเพื่อน ๆ ไปเรียนรู้ ในเรื่อง ความหมายและประเภท
 ของวัฒนธรรม

ก่อนอื่นเพื่อน ๆ ต้องศึกษาคำแนะนำในการใช้
 บทเรียนสำเร็จรูป ให้เข้าใจก่อนนะครับ ..เมื่อเข้าใจแล้ว
 เปิดหน้าต่อไปได้เลยครับ..

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 1 : http://www.bantan.ac.th/info/index.php?option=com_content&view=article&id=41:2011-11-15-

09-43-49&catid=1:-asean&Itemid=25

ภาพที่ 2 : <http://r-o-s-e-b-u-d.exteen.com/20110507/cg>

คำแนะนำในการใช้บทเรียนสำเร็จรูป

1. ให้นักเรียนอ่านจุดประสงค์ของบทเรียนก่อน แล้วทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยตนเอง โดยเขียนคำตอบลงในแบบบันทึกกิจกรรมที่ครูแจกให้และสามารถตรวจคำตอบได้จากเฉลย
2. ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาที่ละกรอบตามลำดับ อย่าอ่านข้ามกรอบเพราะบทเรียนจะไม่ต่อเนื่อง ไม่ต้องรีบร้อน อ่านให้เข้าใจ หากไม่เข้าใจให้กลับไปอ่านบททวนอีกครั้ง
3. ในท้ายกรอบเนื้อหาจะมีคำถามให้นักเรียนตอบ โดยเขียนคำตอบลงในแบบบันทึก กิจกรรมที่ครูแจกให้ เมื่อตอบแล้วให้ ตรวจคำตอบจากเฉลยใน หน้าถัดไป เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนตอบถูกหรือไม่
4. ถ้าคำตอบของนักเรียนตรงกับเฉลย ก็สามารถศึกษากรอบความรู้ต่อไปได้ แต่ถ้าคำตอบไม่ตรงกับเฉลย ให้นักเรียนย้อนกลับไปศึกษากรอบเดิมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทำความเข้าใจ แล้วลองตอบคำถามใหม่
5. นักเรียนต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง อย่าเปิดดูเฉลยก่อนเขียนคำตอบเด็ดขาดและห้ามขีดเขียนสิ่งใด ๆ ลงในบทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้
6. เมื่อนักเรียนศึกษากรอบเนื้อหาและตอบคำถามครบทุกกรอบแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยเขียนคำตอบลงในแบบบันทึกกิจกรรมที่ครูแจกให้ ขณะทำแบบทดสอบนักเรียนไม่ต้องกลับไปดูเนื้อหา และสามารถตรวจคำตอบได้จากเฉลย

ภาพที่ 3 : สัญลักษณ์ของกัมพูชา

จุดประสงค์ของบทเรียน

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของวัฒนธรรมได้
2. นักเรียนสามารถบอกประเภทของวัฒนธรรมได้

เมื่อเพื่อนๆ ศึกษาจุดประสงค์ ของ
บทเรียนจนเข้าใจแล้ว ก็เปิดหน้าต่อไป แล้ว
ทำแบบทดสอบก่อนเรียนกันได้เลยล่ะ..

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง ความหมายและประเภทของวัฒนธรรม

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. มนุษย์ต่างจากสัตว์เพราะเหตุผลตามข้อใดมากที่สุด

ก. มนุษย์มีสติปัญญา	ข. มนุษย์มีวัฒนธรรม
ค. มนุษย์รู้จักหาอาหาร	ง. มนุษย์มีครอบครัว
2. วัฒนธรรมพื้นฐานหมายถึงข้อใด

ก. ลักษณะที่คล้ายคลึงกันบางส่วน	ข. ความเป็นอยู่ของสังคมนั้น ๆ
ค. วัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกัน	ง. การใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน
3. ข้อใดอธิบายความหมายของวัฒนธรรมได้ถูกต้อง

ก. แบบแผนในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม
ข. ความเจริญทางด้านวัตถุของมนุษย์
ค. แนวความคิดของคนส่วนใหญ่ในสังคม
ง. ศิลธรรมจรรยาของมนุษย์
4. วัฒนธรรมทางวัตถุหมายถึงข้อใด

ก. ประเพณีการสืบชะตา	ข. พิธีกรรม
ค. เครื่องนุ่งห่ม	ง. จารีต ประเพณี
5. วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ คือข้อใด

ก. ยารักษาโรค	ข. เครื่องนุ่งห่ม
ค. ยานพาหนะ	ง. พิธีกรรม, ความเชื่อ

6. คำกล่าวที่ว่า “วัฒนธรรม คือ มรดกทางสังคม” หมายความว่าอย่างไร
- เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อสังคม และสามารถถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังได้
  - เป็นความมั่งคั่งที่มนุษย์สามารถชื่นชมได้
  - เป็นสิ่งที่สนองความต้องการของจิตใจของมนุษย์
  - เป็นสิ่งที่ทำให้สังคมมีระเบียบ
7. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของวัฒนธรรม
- เป็นวิถีการดำรงชีวิต
  - เป็นสิ่งที่คงที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้
  - เป็นมรดกทางสังคม
  - เป็นสิ่งที่ได้มาโดยการเรียนรู้
8. ข้อใดคือความสำคัญของวัฒนธรรม
- ช่วยทำให้สังคมมีระเบียบแบบแผน
  - ทำให้มนุษย์แตกต่างจากสัตว์
  - ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของชาติ
  - ถูกทุกข้อ
9. ข้อใดสะท้อนพฤติกรรมที่เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุ
- การบริจาคเงินรางวัลให้แก่สถานเลี้ยงเด็กกำพร้า
  - การส่งกระถางดอกไม้สดเข้าประกวดในงานแสดงภูมิปัญญาไทย
  - การมอบเครื่องหมายประกันคุณภาพของสินค้า หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์
  - การส่งออกผลไม้ไทยได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มประเทศอาเซียน
10. “วัฒนธรรม” ตามความหมายของ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 คือข้อใด
- สิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ
  - สิ่งทำตามกันมา
  - การดำเนินชีวิตของมนุษย์
  - การเปลี่ยนแปลงชีวิต

เพื่อน ๆ ลองตรวจคำตอบดูนะครับว่า
ทำถูกต้องมากนี้ ออเพียงใด .. หากได้น้อย
ก็ไม่ต้องเสียใจนะครับ เพราะเป็นเพียง
การทดสอบก่อนเรียน เมื่อเรียนร้อยแล้ว
ก็เปิดหน้าต่อไปได้เลยครับ

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน

1. ข
2. ก
3. ก
4. ค
5. ง
6. ก
7. ข
8. ง
9. ง
10. ก

เพื่อน ๆ ค่ะ.. เรามาเริ่มศึกษา
กันเลยนะคะ..

กรอบที่ 1

มนุษย์แตกต่างจากสัตว์ทั้งหลาย ก็เพราะมนุษย์มีวัฒนธรรม อันเป็นผลมาจากการสรรค์สร้างสิ่งที่เป็นธรรมชาติ มาปรุงแต่งให้เป็นสิ่งของ เครื่องใช้ ภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียม เพื่อใช้ตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจและส่งผ่านไปยังอนุชนรุ่นหลังได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ให้เป็นสุขในสังคมที่อาศัยอยู่

การแสดงความเคารพด้วยการไหว้ เป็นวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย เช่น การไหว้บิดามารดา ครู อาจารย์ ต้องยกมือขึ้นจรดส่วนกลางของใบหน้า ให้ปลายนิ้วหัวแม่มือจรดปลายจมูก ปลายนิ้วชี้จรดระหว่างคิ้ว

ภาพที่ 4 : “การไหว้” เป็นวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย

ภาพที่ 4 : <http://www.kanchanapisek.or.th/kp8/mthai/res.html>

คำถามกรอบที่ 1

☯ เพราะประเด็นใด จึงทำให้มนุษย์แตกต่างจากสัตว์.....

เฉลยคำถามกรอบที่ 1

😊 มนุษย์แตกต่างจากสัตว์ เพราะ .....มนุษย์มีวัฒนธรรม.....

ตอบถูกหรือเปล่าครับ ...ถ้าตอบถูกก็ศึกษากรอบต่อไปได้เลยครับ ถ้าตอบไม่ถูกก็ไม่ต้องเสียใจ ครับ กลับไปศึกษากรอบเดิมอีกครั้ง แล้วลองตอบใหม่นะครับ

กรอบที่ 2

วัฒนธรรมของแต่ละสังคมจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันบางส่วน หรือที่เรียกว่า “วัฒนธรรมพื้นฐาน ” และแตกต่างกันบางส่วน ซึ่งความต่างนี้เป็นเพราะแต่ละสังคมมีประวัติศาสตร์ ความเป็นมาไม่เหมือนกัน อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ทำให้วัฒนธรรมของแต่ละสังคมมีเอกลักษณ์เฉพาะ

คำถามกรอบที่ 2

☯ วัฒนธรรมพื้นฐาน มีลักษณะอย่างไร.....

เฉลยคำถามกรอบที่ 2

😊 วัฒนธรรมพื้นฐาน มีลักษณะ ที่คล้ายคลึงกันบางส่วน.....

ตอบถูกต้องใช่ไหมค่ะ ... เก่งมากค่ะ ต่อไป
เรามาศึกษาในเรื่องของ ความหมายของ
“วัฒนธรรม” ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรม
พ.ศ. 2480 กันก่อนนะคะ..

กรอบที่ 3

พระราชบัญญัติวัฒนธรรม พุทธศักราช 2480 ให้ความหมาย “วัฒนธรรม”
ว่าลักษณะที่แสดงออกถึงความเจริญงอกงาม ความ เป็นระเบียบเรียบร้อย
ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน

คำถามกรอบที่ 3

☺ ความหมายของ “วัฒนธรรม” ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรม
พุทธศักราช 2480 เกี่ยวข้องกับข้อความใด

(ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความที่ “ใช่” แล้วทำเครื่องหมาย
× ใน หน้าข้อความที่ “ไม่ใช่”

- 1. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 2. ความเจริญงอกงาม
- 3. ความทันสมัยของประชาชน
- 4. ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ
- 5. ศีลธรรมอันดีของประชาชน

เฉลยคำถามกรอบที่ 3

☺ ความหมายของ “วัฒนธรรม” ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรม พุทธศักราช 2480 เกี่ยวข้องกับข้อความ ดังนี้

- 1. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 2. ความเจริญงอกงาม
- 3. ความทันสมัยของประชาชน
- 4. ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ
- 5. ศีลธรรมอันดีของประชาชน

ตอบถูกอีกแล้วใช่ไหม.....เก่งมากครับ
เรามาศึกษาในกรอบต่อไปได้เลย..

กรอบที่ 4

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 นิยามไว้ว่า
“วัฒนธรรม” คือ สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย
วัฒนธรรมการแต่งกาย วิถีชีวิตของหมู่คณะ วัฒนธรรมพื้นบ้าน

คำถามกรอบที่ 4

☯ “วัฒนธรรม” ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช
2542 คือ .....

เฉลยคำถามกรอบที่ 4

☯ “วัฒนธรรม” ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 คือ สิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ

เพื่อน ๆ ค่ะ .. ต่อไปเรามาสรุป
ความหมายของ“วัฒนธรรม” กัน เพื่อเราจะ
ได้เข้าใจถึงความหมายที่ถูกต้องนะคะ..

กรอบที่ 5

สรุปได้ว่า “วัฒนธรรม” คือ สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น อันเกี่ยวข้องกับ การประดิษฐ์
คิดค้น สร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต รวมถึง ความคิด ความเชื่อ
ที่ยึดถือปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เช่น ประเพณี พิธีกรรม สืบทอด เป็นมรดกสู่
มนุษย์รุ่นต่อไป

คำถามกรอบที่ 5

☯ สิ่งใด ถือเป็น “วัฒนธรรม”
(ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความที่ “เป็นวัฒนธรรม” แล้วทำ
เครื่องหมาย × ใน หน้าข้อความที่ “ไม่เป็นวัฒนธรรม”

- 1. ประเพณี
- 2. การแต่งกายตามสมัยนิยม
- 3. การเคารพผู้อาวุโส

เฉลยคำถามกรอบที่ 5

- ☯ สิ่งใด ถือเป็น “วัฒนธรรม”
- 1. ประเพณี
  - 2. การแต่งกายตามสมัยนิยม
  - 3. การเคารพผู้อาวุโส

กรอบที่ 6

“วัฒนธรรม” แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. วัฒนธรรมทางวัตถุ หมายถึง สิ่งประดิษฐ์ วัตถุที่ให้คุณค่าในประโยชน์ ใช้สอย สร้างความสะดวกสบายให้แก่ชีวิตของคนในสังคม เช่น ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องใช้ในบ้าน ตู้เย็น ถ้วยชาม หนังสือ
2. วัฒนธรรมที่ไม่มีใช้วัตถุ หมายถึง ส่วนของวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความดี ความเชื่อ ความศรัทธา อุดมการณ์

คำถามกรอบที่ 6

- ☯ ให้จัดกลุ่มประเภทของ “วัฒนธรรม” ต่อไปนี้ ลงในตารางให้ถูกต้อง
1. ยารักษาโรค
  2. ยานพาหนะ
  3. จารีตประเพณี
  4. พิธีกรรม
  5. เครื่องนุ่งห่ม
  6. การดำเนินชีวิต

วัฒนธรรมทางวัตถุ	วัฒนธรรมที่ไม่มีใช้วัตถุ

เฉลยคำถามกรอบที่ 6

☯ ให้จัดกลุ่มประเภทของ “วัฒนธรรม” ต่อไปนี้ ลงในตารางให้ถูกต้อง

วัฒนธรรมทางวัตถุ	วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ
1. ยารักษาโรค	3. จารีตประเพณี
2. ยานพาหนะ	4. พิธีกรรม
5. เครื่องนุ่งห่ม	6. การดำเนินชีวิต

☺ ใครทำถูกทุกข้อ..ให้ศึกษาต่อในกรอบที่ 7 ได้เลย..

☹ ใครทำถูกไม่ครบทุกข้อให้ศึกษากรอบที่ 6 อีกครั้ง..

	
ภาพที่ 5 : “จักรยาน” : วัฒนธรรมทางวัตถุ	ภาพที่ 6 : “โต๊ะ เก้าอี้” : วัฒนธรรมทางวัตถุ
	
ภาพที่ 7 : “อาหาร” : วัฒนธรรมทางวัตถุ	ภาพที่ 8 : “ยารักษาโรค” : วัฒนธรรมทางวัตถุ
วัฒนธรรมทางวัตถุ	

ภาพที่ 5 : http://www.sinkaonline.com/items_postview.php?key=36181&lh=th

ภาพที่ 6 : <http://www.siamshop.com/product-1568103>

ภาพที่ 7 : <http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9520000098197>

ภาพที่ 8 : http://news.mediathai.net/detail_news.php?newsid=65221

กรอบที่ 7

สำหรับ “วัฒนธรรมไทย ” คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้แบ่งวัฒนธรรมไทย ออกเป็น 5 สาขา ได้แก่

1. วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี

2. วัฒนธรรมทางวัตถุ คือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับความสุขกาย เพื่อให้ อยู่ดีกินดี มีความสะดวกสบายในการครองชีพ วัฒนธรรมประเภทนี้ ได้แก่ สิ่งจำเป็นเบื้องต้นในชีวิต 4 อย่าง คือ

2.1 อาหาร

2.2 ที่อยู่อาศัย

2.3 เครื่องนุ่งห่ม

2.4 ยารักษาโรค

3. วัฒนธรรมทางจิตใจ องค์ประกอบของวัฒนธรรมทางจิตใจ มี 3 ประการ ได้แก่

3.1 ศาสนา

3.2 คีลธรรม

3.3 คติธรรม

4. วัฒนธรรมทางจารีต หรือ ขนบธรรมเนียมประเพณี

ประเพณี คือ ความประพฤติที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นที่ยอมรับของส่วนรวม มี 3 ประเภท ได้แก่

4.1 จารีตประเพณี

4.2 ขนบประเพณี

4.3 ธรรมเนียมประเพณี

5. วัฒนธรรมทางสุนทรียะ

5.1 จิตรกรรม

5.2 ประติมากรรม

5.3 ดุริยางคศิลป์

5.4 นาฏศิลป์

	
<p>ภาพที่ 9 : “จิตรกรรมฝาผนัง” เรื่องรามเกียรติ์ บริเวณภายในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)</p>	<p>ภาพที่ 10 : “ประติมากรรมไทย” : การบิณฑบาต การหล่อ การแกะสลัก รูปแทนบุคคล เพื่อนำมาเคารพบูชา</p>
	
<p>ภาพที่ 11 : “ดุริยางคศิลป์” หมายถึง ศิลปะแห่งการดนตรีทั้งไทยและสากล</p>	<p>ภาพที่ 12 : “นาฏศิลป์ไทย” หมายถึง ศิลปะแห่งการรำจำ ละคร และโขน</p>
<p>วัฒนธรรมทางสุนทรียะ</p>	

ภาพที่ 9 : <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=moonfleet&month=04-01-2011&group=179&gblog=18>

ภาพที่ 10 : <http://korkaew.blogspot.com/2010/12/blog-post.html>

ภาพที่ 11 : <http://www.sahavicha.com/?name=knowledge&file=readknowledge&id=573>

ภาพที่ 12 : <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9530000063736>

คำถามกรอบที่ 7

☯ ให้จัดกลุ่มประเภทของ “วัฒนธรรมไทย” ตามที่ คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้แบ่งไว้ลงในตารางให้ถูกต้อง

1. การเว้นจากการพูดเท็จ
2. ภาพปริศนาธรรม ฝาผนังวิหารในวัด
3. ยาไทยโบราณ
4. เมื่อไปที่สาธารณะ ต้องแต่งกายเรียบร้อย
5. ภาษาไทย

ประเภทของวัฒนธรรม	รายการ
1. วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี	
2. วัฒนธรรมทางวัตถุ	
3. วัฒนธรรมทางจิตใจ	
4. วัฒนธรรมทางจารีต หรือ ขนบธรรมเนียมประเพณี	
5. วัฒนธรรมทางสุนทรียะ	

ภาพที่ 13 : พ่อขุนรามคำแหง ทรงประดิษฐ์
อักษรไทย (ลายสีอไทย)

ภาพที่ 14 : หลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง
สมัยสุโขทัย

วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี

ภาพที่ 15 : <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=prommayanee&mo&group=2&gblog=9#close3>

ภาพที่ 16 : <http://variety.thaiza.com/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%AD%/175856/6>

ภาพที่ 17 : <http://greettv.dusit.ac.th/beautystory/beautystory3/beauty3-manner-04/>

ภาพที่ 18 : <http://news.mthai.com/general-news/66173.ht>

เฉลยคำถามกรอบที่ 7

☯ ให้จัดกลุ่มประเภทของ “วัฒนธรรมไทย” ตามที่ คณะกรรมการ
เอกลักษณ์ของชาติ ได้แบ่งไว้ลงในตารางให้ถูกต้อง

ประเภทของวัฒนธรรม	รายการ
1. วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี	ภาษาไทย
2. วัฒนธรรมทางวัตถุ	ยาไทยโบราณ
3. วัฒนธรรมทางจิตใจ	การเว้นจากการพูดเท็จ
4. วัฒนธรรมทางจารีต หรือ ขนบธรรมเนียมประเพณี	เมื่อไปที่สาธารณะ ต้องแต่งกาย เรียบร้อย
5. วัฒนธรรมทางสุนทรียะ	ภาพปริศนาธรรม ฝาผนังวิหารในวัด

ใครคิดบางข้อ ให้ศึกษาเนื้อหากรอบที่ 7 ใหม่
นะครับ.. คราวนี้ต้องถูกหมดแน่เลย
ใคร ถูกห มดทุกข้อ ให้ทำ แบบทดสอบ
หลังเรียน ได้เลยครับ..
เสร็จแล้วตรวจคำตอบได้เลย..

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง ความหมายและประเภทของวัฒนธรรม

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

- วัฒนธรรมทางวัตถุหมายถึงข้อใด

ก. ประเพณีการสืบชะตา	ข. พิธีกรรม
ค. เครื่องนุ่งห่ม	ง. จารีต ประเพณี
- ข้อใดคือความสำคัญของวัฒนธรรม

ก. ช่วยทำให้สังคมมีระเบียบแบบแผน	ข. ทำให้มนุษย์แตกต่างจากสัตว์
ค. ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของชาติ	ง. ถูกทุกข้อ
- “วัฒนธรรม” ตามความหมายของ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 คือข้อใด

ก. สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ	ข. สิ่งทำตามกันมา
ค. การดำเนินชีวิตของมนุษย์	ง. การเปลี่ยนแปลงชีวิต
- ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของวัฒนธรรม

ก. เป็นวิถีการดำรงชีวิต	ข. เป็นสิ่งคงที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้
ค. เป็นมรดกทางสังคม	ง. เป็นสิ่งที่ได้มาโดยการเรียนรู้
- วัฒนธรรมพื้นฐานหมายถึงข้อใด

ก. ลักษณะที่คล้ายคลึงกันบางส่วน	ข. ความเป็นอยู่ของสังคมนั้น ๆ
ค. วัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกัน	ง. การใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน
- มนุษย์ต่างจากสัตว์เพราะเหตุผลตามข้อใดมากที่สุด

ก. มนุษย์มีสติปัญญา	ข. มนุษย์มีวัฒนธรรม
ค. มนุษย์รู้จักหาอาหาร	ง. มนุษย์มีครอบครัว

7. คำกล่าวที่ว่า “วัฒนธรรม คือ มรดกทางสังคม” หมายความว่าอย่างไร
- เป็นสิ่งที่มียุคค่าต่อสังคม และสามารถถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังได้
  - เป็นความมั่งคั่งที่มนุษย์สามารถชื่นชมได้
  - เป็นสิ่งที่สนองความต้องการของจิตใจของมนุษย์
  - เป็นสิ่งที่ทำให้สังคมมีระเบียบ
8. ข้อใดอธิบายความหมายของวัฒนธรรมได้ถูกต้อง
- แบบแผนในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม
  - ความเจริญทางด้านวัตถุของมนุษย์
  - แนวความคิดของคนส่วนใหญ่ในสังคม
  - ศีลธรรมจรรยาของมนุษย์
9. ข้อใดสะท้อนพฤติกรรมที่เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุ
- การบริจาคเงินรางวัลให้แก่สถานเลี้ยงเด็กกำพร้า
  - การส่งกระทงดอกไม้สดเข้าประกวดในงานแสดงภูมิปัญญาไทย
  - การมอบเครื่องหมายประกันคุณภาพของสินค้า หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์
  - การส่งออกผลไม้ไทยได้รับความนิยมนอย่างมากในกลุ่มประเทศอาเซียน
10. วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ คือข้อใด
- ยารักษาโรค
  - ยานพาหนะ
  - เครื่องนุ่งห่ม
  - พิธีกรรม, ความเชื่อ

เฉลย แบบทดสอบหลังเรียน

1. ค
2. ง
3. ก
4. ข
5. ก
6. ข
7. ก
8. ก
9. ง
10. ง

เป็นอย่างไรบ้าง เพื่อน ๆ ตอบถูก
หรือเปล่า..

ผู้ที่ตอบถูกทั้งหมด เก่ง มาก ..
ผู้ที่ทำผิดบ้าง ก็ขอให้ตั้งใจศึกษา
ทบทวนบทเรียน เรื่อง “ความหมาย
และประเภทของวัฒนธรรม” อีกครั้ง
นะ..

สำหรับวันนี้หมดเวลาแล้ว
หวังว่าเพื่อน ๆ คงได้รับความรู้
เรื่อง “ความหมายและประเภท
ของวัฒนธรรม” ได้ชัดเจนขึ้น
นะ..

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ (2553). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค ลาดพร้าว
- กวี วรกวิน และคณะ. (2552). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และ
 วัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 . กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ
 (พว.) จำกัด.
- ธวัช ทันโตภาส และคณะ. (2552). คู่มือการสอนหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และ
 การดำเนินชีวิตในสังคม ม.1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.
- ไพศาล ภูไพบูลย์ และคณะ. (2551). สื่อการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้
 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พระพุทธศาสนา ชุดสัมฤทธิ์มาตรฐาน
 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ตามหลักสูตร
 แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ .ศ. 2551. กรุงเทพฯ : บริษัทอักษร
 เจริญทัศน์ อจท.จำกัด.